

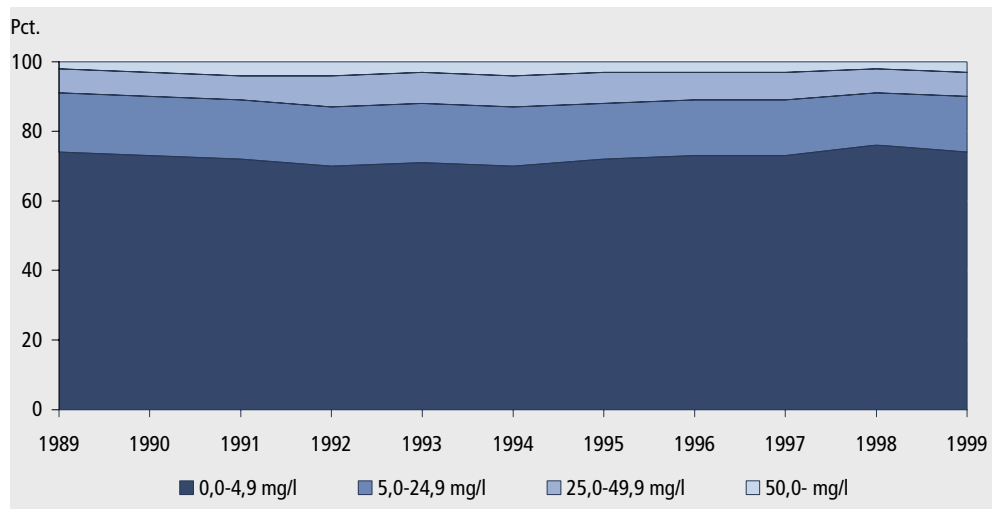

Forøget nitrat- og reduceret pesticidforekomst

Grænseværdien for nitrat og pesticider overskredet i 3 og 9 pct. af målingerne

I 1999 havde 10 pct. af alle kontrolmålte vandværker drikkevand, som overskred den vejledende grænseværdi for nitrat, og 3 pct. af de kontrolmålte vandværker havde drikkevand, som overskred den højst tilladelige grænseværdi for nitrat. Andelen af borerer med fund af pesticider og nedbrydningsprodukter var 29 pct. I 9 pct. af borererne var den højst tilladelige grænseværdi for pesticider også overskredet. I forhold til 1998 var andelen af kontrolmålinger over den højst tilladelige grænseværdi forøget 1 procentpoint for nitrat og reduceret 2 procentpoints for pesticider.

Figur 1. Vandværker fordelt efter nitratindhold i drikkevandet

Kilde: Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS).

Uændret nitratbelastning, men stigende pesticidforekomst

Andelen af nitratbelastede vandværker er omtrent uændret indenfor den seneste tiårsperiode, hvorimod der har været en stigende tendens i andelen af borerer med pesticidfund siden 1994, bortset fra i 1999. Udviklingen i andelen af nitrat- og pesticidbelastede kontrolmålinger skal dog ses i sammenhæng med, at der har været omlægning af vandforsyningen med lukning af belastede borerer og opblending af nitrat- og pesticidholdigt vand.

Nitratbæltet i Nordjylland

Der er et markant højere nitratindhold i drikkevandet i det nordlige Jylland end i resten af landet. Årsagen er, at nedsivningen i undergrunden, der overvejende består af sand og grus, sker hurtigt, og nitraten stort set ikke omdannes. Desuden er der udbredt landbrugsdrift i denne landsdel.

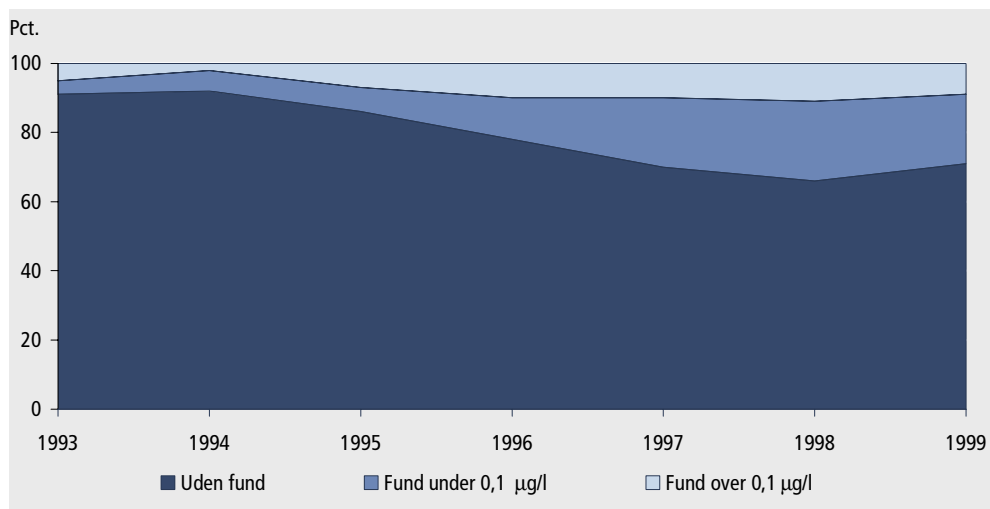
Størst pesticidforekomst i Københavnsområdet

Den største forekomst af pesticider og nedbrydningsprodukter over den tilladelige grænseværdi er i Københavnsområdet, og nedbrydningsproduktet BAM er på lands-

plan det hyppigst fundne stof i de senere år. Forekomsten af BAM i drikkevandet er en følge af sprøjtning i bynær bebyggelse, langs veje og jernbaner samt på gårdspladser.

Figur 2. **Boringer fordelt efter pesticidindhold i drikkevandet**

Kilde: Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS).

Varierende antal målinger i perioden

I 1999 havde 74 pct. af vandværkerne mindre end 5 mg nitrat pr. liter drikkevand, mens boringerne uden pesticidfund udgjorde 71 pct. Ved sammenligning med tidligere år skal det bemærkes, at undersøgelsen omfatter et varierende antal kontrolmålinger i perioden.

Kontrolmålinger fordelt efter nitrat- og pesticidindhold i drikkevandet

	Andel			Kontrolmålinger		
	1997	1998	1999	1997	1998	1999
	pct.			antal		
Nitratmålinger i alt	100	100	100	3 308	2 970	3 015
0,0 – 4,9 mg pr. liter	73	76	74	2 432	2 245	2 240
5,0 – 24,9 mg pr. liter	16	15	16	534	456	476
25,0 – 49,9 mg pr. liter	8	7	7	254	202	220
50,0 – mg pr. liter	3	2	3	88	67	79
Pesticidmålinger i alt	100	100	100	1 340	1 796	2 007
Uden fund	70	66	71	930	1 193	1 426
Med fund under 0,1 µg pr. liter	20	23	20	271	406	396
Med fund over 0,1 µg pr. liter	10	11	9	139	197	185

Kilde: Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS).

Mere information Mere detaljerede oplysninger om nitrat og pesticider i drikkevandet offentliggøres i serien *Miljø og energi* (Statistiske Efterretninger), og i Danmarks Statistiks databank på internetadressen www.statistikbanken.dk

Kilder og metoder Målingerne af nitrat og pesticider stammer fra vandværkernes boringskontrol og er leveret af GEUS til Danmarks Statistik. Læs mere i statistikkens varedeklaration på www.dst.dk/varedeklaration under emnegruppen *Miljø og energi*.

Næste offentliggørelse Nitrat og pesticider 2000 forventes offentliggjort i marts 2002.

Henvendelse Christian Tronier, tlf. 39 17 31 85, ctr@dst.dk